

Warszawa, dnia 12 kwietnia 2007 r.

ZASTĘPCA SZEFA
KANCELARII SEJMU

Lech Czapla

Panie i Panowie

Posłowie na Sejm

Rzeczypospolitej Polskiej

Z upoważnienia Marszałka Sejmu przekazuję uzupełniającą odpowiedź Ministra Gospodarki Piotra Grzegorza Woźniaka odnoszącą się do pytania w sprawach bieżących Panów Posłów Janusza Maksymiuka i Krzysztofa Sikory, w sprawie *wykonywania umowy offsetowej w związku z zakupem samolotów F-16 w świetle działań na polskim rynku amerykańskich koncernów*, przedstawionego podczas 34. posiedzenia Sejmu w dniu 15 lutego 2007 r.

Lech Czapla

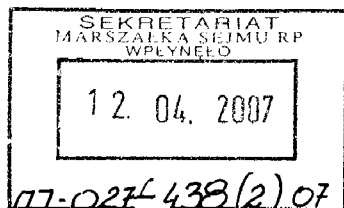
BR DK

MINISTER GOSPODARKI

Warszawa, 10 kwietnia 2007 r.

DOF-I-0700-2-ADK/07 L.dz. 517

**Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku!

W uzupełnieniu odpowiedzi Sekretarza Stanu Pawła Poncyłjusza udzielonej na pytanie skierowane przez Panów Posłów Janusza Maksymiuka oraz Krzysztofa Sikorę podczas 34. posiedzenia Sejmu, w załączeniu przesyłam „Informację o efektach związanych z realizacją zobowiązań offsetowych ujętych w Umowie Offsetowej zawartej z Lockheed Martin Corporation”.

Z poważaniem,

Piotr Grzegorz Woźniak

MINISTERSTWO GOSPODARKI

INFORMACJA O EFEKTACH ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZOBOWIĄZAŃ OFFSETOWYCH UJĘTYCH W UMOWIE OFSETOWEJ ZAWARTEJ Z LOCKHEED MARTIN CORPORATION

Warszawa, marzec 2007 r.

SPIS TREŚCI

1. Ogólna charakterystyka zobowiązań offsetowych	3
2. Podstawowe efekty gospodarcze związane z realizacją zobowiązań offsetowych	4
3. Szczegółowa informacja dotycząca efektów wynikających z realizacji zobowiązań offsetowych	6
3.1. Efekty realizacji zobowiązań offsetowych o charakterze inwestycyjnym	6
3.2. Efekty realizacji zobowiązań offsetowych o charakterze zakupowym	13

1. Ogólna charakterystyka zobowiązań offsetowych

Dokonując oceny efektów realizacji zobowiązań offsetowych można podzielić zobowiązania na dwie podstawowe grupy. Są to zobowiązania związane z zakupami oraz zobowiązania inwestycyjne. Z punktu widzenia przewidywanych efektów zdecydowanie korzystniejsze dla polskiej gospodarki są zobowiązania o charakterze inwestycyjnym. Jednak w wielu przypadkach – szczególnie w odniesieniu do transferu technologii i know-how – realizacja tych zobowiązań to przedsięwzięcia długofalowe, a ich efekty pojawią się dopiero w przyszłych latach.

W ramach zobowiązań inwestycyjnych realizowanych na podstawie umów offsetowych mogą występować następujące rodzaje inwestycji¹:

- kapitałowe i rzeczowe obejmujące zakup od Skarbu Państwa udziałów lub akcji, wniesienie wkładu pieniężnego do spółki lub wniesienie aportu rzeczowego;
- niematerialne, na które składa się przekazanie technologii i know-how, przekazanie licencji lub udział w programie modernizacji przedmiotu dostawy.

Biorąc pod uwagę przedstawione powyżej definicje zobowiązań offsetowych związanych z inwestycjami w umowie z LMC ujętych obecnie jest 14 projektów offsetowych o tym charakterze.

Otwarty charakter umów offsetowych, który w przypadku zaistnienia szczególnych okoliczności umożliwia zagranicznemu dostawcy wycofanie zobowiązań niemożliwych do zrealizowania i wprowadzenie nowych powoduje, że liczba powyższych zobowiązań offsetowych może w przyszłości ulec zmianie.

---

¹ Klasyfikacji zobowiązań dokonano uwzględniając przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 lipca 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad zaliczania zobowiązań offsetowych zagranicznego dostawcy uzbrojenia lub sprzętu wojskowego na poczet wartości umowy offsetowej. (Dz. U Nr 100, poz. 907)

2. Podstawowe efekty gospodarcze związane z realizacją zobowiązań offsetowych

Do najważniejszych efektów realizacji zobowiązań offsetowych wspólnych dla większości zobowiązań offsetowych, zarówno inwestycyjnych, jak i zakupowych wykonywanych w związku z zawartą umową offsetową z LMC można zaliczyć:

Zapewnienie podmiotom gospodarczym dostępu do nowoczesnych technologii

Przykładami pozyskania nowych technologii i know-how, są:

- o transfer technologii oraz pakietów danych technicznych do ZM MESKO S.A. związanych z produkcją nowoczesnej amunicji, niekierowanych systemów raketowych klasy powietrze - ziemia oraz utylizacją przeterminowanych środków bojowych;
- o inwestycje dotyczące produkcji samochodów Astra i ZAFIRA do General Motors Manufacturing Polska Sp. z o.o.;
- o zobowiązanie realizowane w Grupie LOTOS S.A., polegające na wykorzystywaniu nowoczesnych technologii do poprawy jakości wyrobów i zmniejszenia zawartości siarki w produktach paliwowych;
- o kontynuacja przekazywania nowoczesnej technologii w celu utworzenia Centrum Badań Materiałowych w Instytucie Lotnictwa.

Utrzymanie lub zwiększenie poziomu zatrudnienia

Przykładem może być zobowiązanie offsetowe realizowane przez firmę General Motors Europe – w ramach umowy offsetowej zawartej z LMC – w spółce General Motors Manufacturing Polska Sp. z o.o. w Gliwicach (dawniej Opel Polska Sp. z o.o.). Poczynione w ramach tego zobowiązania offsetowego inwestycje pozwoliły na utworzenie dodatkowych ponad 250 miejsc pracy. Jednocześnie inwestycje te pozwalają na ochronę ok. 5-8 tys. miejsc pracy u dostawców spółki General Motors Manufacturing Polska Sp. z o.o. oraz wzrost zatrudnienia u tych dostawców o ok. 600 - 1.000 osób. Natomiast realizacja zobowiązań offsetowych w spółkach WSK „PZL-Rzeszów” S.A. oraz ZCh „Nitro-Chem” S.A. przyczynia się do utrzymania poziomu zatrudnienia.

Pozyskanie nowych rynków zbytu

Przykładem może być zobowiązanie offsetowe realizowane w spółce General Motors Manufacturing Polska Sp. z o.o. w Gliwicach, którego efektem jest eksport produkcji na rynki Azji, na które dotychczas spółka nie miała dostępu. Także w przypadku realizacji zobowiązań offsetowych w WSK „PZL-Rzeszów” S.A. nastąpiło rozszerzenie rynków zbytu – pojawili się nowi kontrahenci m.in. SIKORSKY i HAMILTON.

Wzrost aktywności gospodarczej w regionie funkcjonowania offsetobiorców

Przykładem może być realizacja zobowiązań offsetowych w ZM „Mesko” S.A. oraz WSK „PZL-Rzeszów” S.A., które spowodowały zwiększenie współpracy z kooperantami, głównie z działającymi w rejonie funkcjonowania obu podmiotów.

Niezależnie od wskazanych wyżej efektów związanych z realizacją większości zobowiązań offsetowych można wskazać dodatkowe efekty związane z wykonywaniem jedynie zobowiązań o charakterze inwestycyjnym:

- **poprawa jakości wyrobów**, przede wszystkim w konsekwencji wykorzystywania nowocześniejszych technologii. Przykładem może być zobowiązanie realizowane w Grupie LOTOS S.A., w wyniku realizacji którego nastąpi zmniejszenie zawartości siarki w produktach co zdecydowanie wpłynie na poprawę ich jakości;
- **poprawa ochrony środowiska**, jako rezultat zarówno unowocześnienia parku maszynowego, jak również unowocześnienia technologii produkcji. Przykładem może być także zobowiązanie offsetowe ulokowane w Grupie LOTOS S.A. - poprzez jego realizację nastąpi obniżenie emisji związków siarki i dwutlenku węgla w procesie produkcyjnym;
- **podnoszenie kwalifikacji pracowników**, umożliwiające pełne wykorzystanie pozyskanych technologii oraz stwarzające możliwości dalszego postępu technologicznego. Jako przykład można wskazać zobowiązania realizowane w ZM Mesko S.A.

Wskazane wyżej efekty realizacji zobowiązań offsetowych o charakterze inwestycyjnym mają charakter głównie mikroekonomiczny.

Niezależnie od nich istotną rolę odgrywają także efekty jakie powinny pojawić się w przyszłości. Do najważniejszych z nich można zaliczyć:

- możliwość wykorzystania pozyskanych technologii w innych dziedzinach działalności gospodarczej;
- wzrost konkurencyjności polskich przedsiębiorstw na rynku krajowym oraz na rynkach zagranicznych;
- rozwój zaplecza badawczo-rozwojowego.

3. Szczegółowa informacja dotycząca efektów wynikających z realizacji zobowiązań offsetowych

3.1. Efekty realizacji zobowiązań offsetowych o charakterze inwestycyjnym

Prezentowane poniżej najważniejsze zobowiązania offsetowe o charakterze inwestycyjnym są to zobowiązania, które zostały zakończone lub są w trakcie realizacji.

OFFSET BEZPOŚREDNI

Nieodpłatne uruchomienie w ZM MESKO S.A. produkcji nowoczesnej amunicji, niekierowanych systemów raketowych klasy powietrze - ziemia oraz utylizacji przeterminowanych środków bojowych

Przedmiotem tego zobowiązania offsetowego jest uruchomienie w ZM Mesko S.A., w oparciu o otrzymane z Nammo AS technologie oraz pakiety danych technicznych, produkcji następujących środków bojowych (amunicji i raket):

- ✓ amunicji kaliber 12,7 mm typu MP, MP-T i AP-S do działek Browning;
- ✓ amunicji lotniczej kaliber 20 mm typu MP i TP RRR bezrykoszetowej do samolotów F-16;
- ✓ amunicji kaliber 30 mm typu MP-T, TP-T i APFSDS-T do dział typu Bushmaster (m.in. dla nowego KTO);
- ✓ niekierowanych systemów raketowych kaliber 70 mm klasy powietrze - ziemia do śmigłowców.

Zobowiązanie to obejmuje również uruchomienie instalacji do bezpiecznej utylizacji przeterminowanych środków bojowych oraz produkcji części i komponentów różnych rodzajów amunicji, a także wydanie przez Nammo dla ZM Mesko S.A. świadectwa certyfikowanego producenta oraz wsparcie Nammo przy uzyskaniu przez ZM Mesko S.A. certyfikatów (odpowiednich polskich organów) umożliwiających produkcję nowych rodzajów amunicji i utylizację przeterminowanych środków bojowych.

Produkowana amunicja, części i komponenty oraz silniki raketowe i niekierowane systemy raketowe kaliber 70 mm klasy powietrze - ziemia sprzedawane będą Siłom Zbrojnym RP za pośrednictwem Bumar Sp. z o.o. Sprzedaż eksportowa nastąpi za pośrednictwem sieci marketingowej Nammo/Bumar Sp. z o.o. na rynki uzgodnione przez strony.

Dotychczasowe efekty:

- ⇒ w ramach realizacji zobowiązania offsetowego ZM Mesko S.A. uzyskało dostęp do nowoczesnych technologii, know-how, oraz instalacji linii do utylizacji zbędnych środków bojowych;
- ⇒ uruchomiono w ZM Mesko S.A. produkcję nowoczesnych, na światowym poziomie wyrobów, dla których ZM Mesko S.A. uzyskały świadectwa certyfikowanego

producenta. Zwiększył się asortyment produkcyjny ZM Mesko S.A., zakres świadczenia usług oraz możliwości sprzedaży w Polsce, jak również na rynki zagraniczne;

- ⇒ w związku z realizacją projektów offsetowych, w latach 2004 – 2006, przyjęto do pracy w ZM Mesko S.A. 116 osób, w tym przy realizacji powyższego zobowiązania offsetowego tylko w 2006 roku – 46 osób;
- ⇒ w wyniku realizacji powyższego zobowiązania offsetowego nastąpił znaczny wzrost produkcji i sprzedaży wyrobów. W 2006 roku wartość sprzedaży wyrobów wzrosła w stosunku do 2005 roku o 151,7%, natomiast wartość sprzedaży komponentów wzrosła w stosunku do 2005 roku o 28,9%. Planowany w latach przyszłych wzrost produkcji i sprzedaży wyrobów oraz uruchomienie w ramach realizacji zobowiązania offsetowego produkcji kolejnego wyrobu oraz instalacji linii do utylizacji zbędnych środków bojowych przyniesie efekty ekonomiczne i dalszą poprawę wyników finansowych ZM Mesko S.A.;
- ⇒ realizowane przez ZM Mesko S.A. dostawy wyrobów dla Ministerstwa Obrony Narodowej przyczyniają się do uniezależnienia Polskich Sił Zbrojnych od dostaw uzbrojenia z zagranicy, zwiększają asortyment i potencjał obronny Sił Zbrojnych R.P. Ponadto przekazane w ramach offsetu bezpośredniego technologie mogą być wykorzystywane do realizacji przez polski przemysł innych programów niezbędnych dla zwiększenia potencjału obronnego Polskich Sił Zbrojnych.

Restrukturyzacja (majątkowa i operacyjna) ZM „BUMAR-ŁABĘDY” S.A.; przygotowanie do działalności centrum SILS (Offsetodawca General Motors Europe A.G.)

Przedmiotem zobowiązania jest restrukturyzacja majątkowa i operacyjna ZM „Bumar-Łabędy” S.A., w wyniku której ZM „Bumar-Łabędy” S.A. uzyska zdolność do prowadzenia samodzielnej działalności w sektorze usług związanym z przemysłem motoryzacyjnym w oparciu o nieodpłatnie uzyskane prawa własności przemysłowej w zakresie świadczenia usług centrum SILS (tj. centrum logistycznego, wstępnego montażu niektórych komponentów oraz sekwencjonowania komponentów w cyklu tzw. *lean manufacturing*);

Ponadto przedmiotem zobowiązania jest uruchomienie i realizacja produkcji, sekwencjonowania oraz dostawy komponentów do zakładów Opel Polska.

Dotychczasowe efekty:

- ⇒ średnie zatrudnienie w Spółce z tytułu wykonywania zobowiązania offsetowego wynosi 254 osoby, zaś stan zatrudnienia na koniec 2006 roku wyniósł 263 osoby;
- ⇒ w zakresie przygotowania ZM „Bumar-Łabędy” S.A. do roli samodzielnego operatora centrum SILS przeprowadzono szkolenia, całkowita liczba osoboroboczogodzin szkoleń pracowników Spółki wynosiła 86 247;
- ⇒ poprawiła się płynność finansowa Spółki, tak z uwagi na pojawienie się dodatkowych przychodów, jak i na rzetelność płatniczą kontrahentów offsetowych;

- ⇒ nastąpiła aktywizacja gospodarcza nieczynnych lub słabo wykorzystywanych obiektów majątku trwałego, takich jak: hala produkcyjna, magazyn, plac odkładczy, bocznica kolejowa, itp. Dotychczasowe koszty utrzymywania nieczynnego majątku znalazły źródło pokrycia w przychodach z dzierżawy tego majątku;
- ⇒ nastąpił wzrost poziomu przychodów ze sprzedaży, który do końca 2006 r. wyniósł z tego tytułu ponad 18,6 mln PLN.

Utworzenie Centrum Badań Materiałowych w Instytucie Lotnictwa (Offsetodawca - Pratt & Whitney)

Celem realizacji zobowiązania jest wniesienie wkładu pieniężnego, który zostanie przeznaczony na sfinansowanie utworzenia laboratoriów badawczo-rozwojowych do badania materiałów i procesów koniecznych w projektowaniu silników lotniczych. Ponadto w ramach zobowiązania nastąpi nieodpłatny transfer technologii związanej z zakresem prac B+R z dziedziny silników lotniczych, które będą zlecane nowoutworzonym laboratoriom. Zobowiązanie obejmuje także zakup usług (zlecenie przez offsetodawcę pakietu prac B+R z dziedziny materiałów i procesów wspomagających projektowanie silników lotniczych).

Realizacja zobowiązania została rozpoczęta w zakresie inwestycji.

Dotychczasowe efekty:

- ⇒ w wyniku realizacji zobowiązania offsetowego w grudniu 2004 roku powstało Centrum Badań Materiałów i Konstrukcji (CBMiK). W chwili powstania liczyło 7 pracowników, obecnie w CBMiK jest zatrudnionych 15 osób;
- ⇒ przekazane technologie oraz szkolenia pracowników w zakresie procedur badawczych zakończone uzyskiwaniem certyfikatów przyczyniły się do unowocześnienia stanowisk badawczych, dzięki czemu zwiększyła się wiarygodność oferty usług badawczych Instytutu Lotnictwa, co zwiększa prawdopodobieństwo pozyskania prac na rynku międzynarodowym;
- ⇒ uruchomiono i rozwinięto nową działalność w zakresie usług badawczych wytrzymałości materiałów i konstrukcji. W latach 2004 – 2006 wykonano prace badawczo-rozwojowe na wartość ok. 1,3 mln USD;
- ⇒ nawiązano współpracę z kolejnymi korporacjami w ramach grupy UTC, m.in. z Pratt&Whitney Canada. W chwili obecnej prowadzony jest audit przez trzeciego klienta – General Electric, USA, zamówień spodziewamy się w II kwartale 2007 r. Prowadzone są także rozmowy z Hamilton Sundstrand, USA i Camel Forge.

Wkład kapitałowy w celu restrukturyzacji spółki WSK „PZL Rzeszów” S.A. oraz zakupy towarów i usług (Offsetodawca - Pratt & Whitney)

Przedmiotem zobowiązania jest restrukturyzacja i modernizacja WSK „PZL Rzeszów” S.A. poprzez inwestycję kapitałową. Celem tych działań jest stworzenie możliwości wytwarzania części i podzespołów do małych i dużych silników lotniczych oraz montaż wybranych typów silników, zgodnie z wymaganiami obowiązującymi w przedsiębiorstwach P&W. Inwestycje kapitałowe obejmują:

- rozbudowę infrastruktury informatycznej WSK „PZL Rzeszów” S.A. poprzez wdrożenie systemu SAP (zintegrowany system informatyczny wspomagający zarządzanie firmą), uruchomienie stacji roboczych systemu CATIA (nowoczesny zintegrowany system informatyczny, oferujący bogaty zestaw narzędzi programowych do wspomagania całego cyklu działań związanych z procesem konstrukcyjno-wytwórczym produktu), uruchomienie sieci klasy T-3², wyposażenie w urządzenia informatyczne umożliwiające symulowanie rozwiązań projektowych w czasie rzeczywistym;
- modernizację wyposażenia produkcyjnego do produkcji tarczy turbiny, instalacji zewnętrznej (przewodów, uszczelnień itp.) oraz elementów blaszanych silnika lotniczego;
- utworzenie działu montażu silnika lotniczego F-100 PW 229 (do F-16).

Zobowiązanie obejmuje także złożenie zamówień na:

- części i podzespoły do wszystkich typów silników lotniczych produkowanych przez P&W;
- montaż finalny silników lotniczych F-100 PW 229;
- montaż finalny silników lotniczych PW 200;
- inne produkty i usługi związane z produkcją sprzętu lotniczego.

Dotychczasowe efekty:

- ⇒ unowocześnienie procesu produkcyjnego czyniące spółkę jednym z najnowocześniejszych na świecie zakładów branży lotniczej;
- ⇒ poprawa jakości produkowanych wyrobów;
- ⇒ pozyskanie nowych rynków zbytu na produkowane wyroby;
- ⇒ zwiększenie zatrudnienia o ponad 400 osób.

---

² Sieć klasy T-3 to wydajne rozwiązanie sieciowe wysokiej dostępności oparte o serwery klasy midframe pozwalające na równoczesne dopasowywanie się wydajności i pojemności systemów składowania danych.

OFFSET POŚREDNI

Modernizacja Grupy Lotos S.A. w latach 2003-2006 (Offsetodawcy - M.W. Kellogg & Kellogg, Brown&Root, Shell Global Solution & STASCO, JGC, Uhde cz. Grupy Thyssen-Krupp, DSD cz. Grupy MAN)

Przedmiotem zobowiązania jest nieodpłatne **przekazanie nowoczesnych technologii do produkcji paliwa o niskiej zawartości siarki**, w celu spełnienia przez nie wymagań UE, a także lepszego wykorzystania pozostałości destylacji i zwiększenia produkcji wysokoprzetworzonych wyrobów z ropy naftowej. Ponadto w ramach realizacji zobowiązania LMC udzieli Grupie Lotos wsparcia finansowego w celu zgromadzenia wymaganej kwoty, niezbędnej do uzyskania kredytu na sfinansowanie budowy kompleksu do zagazowywania pozostałości ciężkich olejów, łącznie z systemem do kondensowania surowca dla kompleksu oraz przeróbki oleju odasfaltowego. Jednocześnie LMC zakupi u polskich przedsiębiorców materiały i prace związane z wyżej wymienionymi inwestycjami.

Dotychczasowe efekty:

- ⇒ środki przekazane przez LMC, przeznaczone na opłaty licencyjne, zwiększają ilość pozostających do dyspozycji środków własnych GLSA i poprawiają strukturę finansowania (zmniejszenie zadłużenia Grupy Kapitałowej GLSA);
- ⇒ wzrosła głębokość i skala przerobu ropy naftowej (po zrealizowaniu projektu offsetowego w oparciu o uzyskane licencje);
- ⇒ dzięki nowym technologiom wytwarzane będą produkty o wyższej jakości spełniające standardy UE (po zrealizowaniu projektu offsetowego w oparciu o uzyskane licencje);
- ⇒ pozyskanie nowych technologii światowej klasy, nie istniejących w Polsce.

Inwestycje kapitałowe i rzeczowe w firmę Caterpillar Poland Sp. z o.o. oraz zakup komponentów maszyn do robót ziemnych (Offsetodawca - Caterpillar World Trading Genewa)

Celem realizacji zobowiązania jest dokonanie inwestycji kapitałowej i rzeczowej w firmę Caterpillar Poland Sp. z o.o. w Janowie Lubelskim oraz przeniesienie z Wielkiej Brytanii produkcji komponentów maszyn do robót ziemnych. Zobowiązanie obejmuje także składanie zamówień i zakup od firmy Caterpillar Poland Sp. z o.o. komponentów maszyn do robót ziemnych.

Dotychczasowe efekty:

- ⇒ wartość sprzedaży komponentów maszyn do robót ziemnych każdego roku wzrasta o kilkanaście procent (sprzedaż za 2004 rok w stosunku do roku 2003 wzrosła o 51%, sprzedaż za 2005 rok w stosunku do 2004 roku wzrosła o 36%, sprzedaż za rok 2006 w stosunku do roku 2005 wzrosła o 11,9%);

- ⇒ nastąpiło pozyskanie nowych rynków - spółka zwiększyła istotnie sprzedaż do Wielkiej Brytanii;
- ⇒ z uwagi na daleko posuniętą integrację z odbiorcami z Europy zach. spółka wdrożyła spójne programy zarządzania (Class A, 6 Sigma, Lean Manufacturing) przyczyniające się do systematycznego rozwoju zakładu;
- ⇒ nastąpiła poprawa jakości wyrobów poprzez wdrożenie Programu 6 Sigma i MQ1205;
- ⇒ spółka wypracowuje systematycznie od 2003 roku dodatni wynik finansowy;
- ⇒ w ramach realizacji projektu offsetowego zwiększono zatrudnienie z 238 osób w 2003 roku do 341 osób w 2006 roku.

Inwestycje kapitałowe i rzeczowe w latach 2003-2006 oraz zakup elektronicznych podzespołów samochodowych od firmy Kimball Electronics Polska Sp. z o.o. (Offsetodawca - Kimball Electronics Group Inc.)

Celem realizacji zobowiązania jest dokonanie inwestycji kapitałowej w rzeczowe aktywa trwałe Kimball Electronics Polska Sp. z o.o. w Poznaniu oraz uruchomienie i rozwój produkcji elektronicznych podzespołów samochodowych najnowszej generacji. Zobowiązanie obejmuje także składanie zamówień i zakup w firmie Kimball Electronics Polska Sp. z o.o. elektronicznych podzespołów samochodowych.

Realizacja zobowiązania została rozpoczęta. W 2003 r. dokonano inwestycji o wartości offsetowej 15,45 mln USD. W I połowie 2004 r. inwestycje wyniosły 4,8 mln USD.

Dotychczasowe efekty:

- ⇒ rozwój Korporacyjnego Centrum Usług Inżynieryjnych – na koniec 2006 roku zatrudnienie wyniosło 19 osób;
- ⇒ pozyskanie nowych klientów.

Restrukturyzacja i modernizacja PW Kalisz oraz Aerotech Kalisz w celu zapewnienia możliwości fuzji pomiędzy dwoma podmiotami (Offsetodawca – Pratt&Whitney)

Celem realizacji zobowiązania jest dokonanie restrukturyzacji i modernizacji PW Kalisz i Aerotech Kalisz poprzez inwestycję kapitałową oraz doprowadzenie do fuzji wymienionych przedsiębiorstw. Nowopowstały podmiot przyjął nazwę PW Kalisz, a jego głównym przedmiotem działalności jest wytwarzanie części do małych silników lotniczych. Zobowiązanie obejmuje także składanie zamówień i sprzedaż eksportową części do małych silników lotniczych.

Dotychczasowe efekty:

- ⇒ spółka zwiększyła moce produkcyjne, uruchomiła nowe linie, wprowadziła nowe części i jest na etapie ciągłego rozwoju;
- ⇒ w latach 2003 - 2006 stworzono około 550 etatów;

- ⇒ nastąpiła poprawa jakości wyrobów: Certyfikacja systemu jakości produkcji części do silników lotniczych, przyrządów do produkcji i projektowania przyrządów do produkcji - AS9100 oraz PN-EN ISO 9001:2001, Certyfikat Zintegrowanego Systemu Zarządzania Środowiskowego i BHP - PN-N ISO 14001:2005 oraz koncesja na wytwarzanie i obrót wyrobami i technologiami o przeznaczeniu wojskowym i policyjnym;
- ⇒ nastąpił wzrost sprzedaży w latach 2003-2004 o 70,7%; w latach 2004-2005 o 23,9% w latach 2005-2006 o 22%;
- ⇒ pozyskano nowe rynki zbytu, m.in.: Pratt&Whitney East Hartford, Hamilton, Sikorsky.

Uruchomienie produkcji w Opel Polska Sp. z o.o. w Gliwicach nowego modelu samochodu T-3000 Astra wraz z produkcją części zamiennych (Offsetodawca - General Motors)

Przedmiotem jest uruchomienie produkcji w zakładach Opel Polska Sp. z o.o. w Gliwicach nowego modelu samochodu T-3000 Astra wraz z produkcją części zamiennych dla tego modelu. Jest to zobowiązanie offsetu pośredniego, dla którego offsetobiorcą jest Opel Polska Sp. z o.o. w Gliwicach. LM zaangażuje się finansowo w przeniesienie tej produkcji do Gliwic z Europy Zachodniej. Samochody wyprodukowane w Gliwicach trafią głównie na eksport i będą sprzedawane za pośrednictwem sieci General Motors Corporation. Eksport produkcji będzie głównie kierowany na rynki Azji, na które dotychczas spółka nie eksportowała.

Dotychczasowe efekty:

- ⇒ z tytułu wykonywania zobowiązania offsetowego zatrudnienie wzrosło o ok. 380 osób w Spółce, jak także utrzymano zatrudnienie u dostawców;
- ⇒ nastąpił wzrost produkcji samochodów: 2003 rok - 1 mln 904 tys. szt., 2004 rok – 65 tys. 461 szt., 2005 rok – 63 tys. 126 szt.;
- ⇒ wzrosła sprzedaż, głównie na eksport, pozyskano nowe rynki zbytu;
- ⇒ nastąpiła poprawa sytuacji finansowej;
- ⇒ od momentu zakończenia realizacji projektu offsetowego, tj. od 2005 roku produkcja samochodów jest kontynuowana, zatrudnienie zostało utrzymane na zbliżonym poziomie.

Uruchomienie produkcji samochodu Opel Zafira MY05.5 wraz z produkcją części zamiennych. Zobowiązanie to połączone jest z realizacją zobowiązania w ZM "BUMAR-ŁABĘDY" S.A. (Offsetodawca - General Motors Europe A.G.)

Przedmiotem tego zobowiązania jest uruchomienie produkcji w zakładach Opel Polska w Gliwicach trzeciego nowego modelu samochodu Opel Zafira model MY05.5 (przy utrzymaniu produkcji modeli Agila i Astra Classic II). LMC zaangażuje się finansowo w uruchomienie tej produkcji w Gliwicach. Samochody wyprodukowane w Gliwicach trafią głównie na eksport i będą sprzedawane za pośrednictwem sieci sprzedaży General Motors Corporations.

Dotychczasowe efekty:

- ⇒ z tytułu wykonywania zobowiązania offsetowego zatrudnienie w Zakładzie na koniec 2006 roku wynosiło 609 osób, nastąpił także wzrost zatrudnienia u dostawców. Łącznie liczba wszystkich miejsc pracy utrzymywanych w wyniku realizacji projektu offsetowego wynosi 893 miejsca pracy;
- ⇒ następuje ciągły wzrost produkcji samochodów: 2005 rok – 28 tys. 456 szt., 2006 rok – 116 tys. 685 szt.;
- ⇒ wzrosła sprzedaż, przede wszystkim na rynki zagraniczne.

3.2. Efekty realizacji zobowiązań offsetowych o charakterze zakupowym

OFFSET BEZPOŚREDNI

Zakup materiałów wybuchowych w spółce Zakłady Chemiczne Nitro-Chem S.A. w Bydgoszczy (Offsetodawca - Alliant Techsystems Inc., USA)

Dotychczasowe efekty:

- ⇒ z tytułu realizacji zobowiązania offsetowego zwiększono zatrudnienie o około 33 osoby;
- ⇒ nastąpił wzrost sprzedaży o około 21 mln PLN;
- ⇒ poprawa płynności finansowej;
- ⇒ poprawiono jakość wyrobów poprzez wdrożenie Statystycznej Kontroli Procesu oraz zmianę opakowania i metod badawczych;
- ⇒ ekspansja wyrobów produkowanych w Zakładach Chemicznych Nitro-Chem S.A. na rynek amerykański – na rzecz Armii Amerykańskiej.

Zakup części lotniczych od Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o. w Mielcu (Offsetodawca UTC/Pratt & Whitney)

Dotychczasowe efekty:

- ⇒ dynamiczny wzrost wielkości zamówień z firmy Pratt&Whitney Canada;
- ⇒ wartość sprzedaży części lotniczych w danym roku wzrasta o kilkadziesiąt procent (np.: 2003 - 190 szt., 2004 - 930 szt., 2005 - 1469 szt., 2006 – 2200 szt., prognoza na rok 2007 – 4700 szt.);
- ⇒ zatrudnienie wzrasta relatywnie do zwiększonych ilości zamówionych komponentów P&WC z 7 osób w roku 2003 do 12 osób w roku 2004 i 18 osób w roku 2005 oraz 38 osób w 2006 roku.;
- ⇒ nastąpiła znaczna poprawa jakości wyrobów produkowanych w 2006 roku w stosunku do pierwszych dostaw z 2003 roku (wprowadzenie nowych technologii np.: malowania).

Zakup produktów lub usług związanych z przemysłem lotniczym, lub wsparcie sprzedaży eksportowej produktów lub usług Kombinat PZL HYDRAL S.A. lub PZL-Wrocław Sp. z o.o. związanych z przemysłem lotniczym (Offsetodawca UTC/Hamilton Sundstrand)

Dotychczasowe efekty:

- ⇒ utrzymanie zatrudnienia w pierwszym okresie realizacji umowy;
- ⇒ wykorzystanie istniejącego potencjału produkcyjnego (parku maszynowego) i zapewnienie stabilnych przychodów ze sprzedaży;
- ⇒ pozyskanie nowego rynku zbytu na produkowane podzespoły – rynek amerykański;
- ⇒ poprawa jakości wyrobów (wdrożenie systemu zapewnienia jakości wg normy AS 9100, uzyskanie zatwierdzeń procesów specjalnych umożliwiających rozwój współpracy z innymi firmami lotniczymi z rynku amerykańskiego);
- ⇒ dostęp do nowoczesnych technologii wytwarzania.

OFFSET POŚREDNI

Zakup od Goodrich Krosno S.A. podzespołów dla przemysłu lotniczego (Offsetodawca Goodrich Areospace, USA)

Dotychczasowe efekty:

- ⇒ w wyniku realizacji Projektu zwiększono zatrudnienie o 70 osób, tj. o około 25%;
- ⇒ nastąpił rozwój współpracy gospodarczej pomiędzy offsetodawcą a Goodrich Krosno co przyczyniło się do ułożenia trwałych relacji biznesowych, które między innymi przekładają się na dokonywanie przez Goodrich Corporation zakupów podzespołów lotniczych od Goodrich Krosno poza offsetem.

Zakup kontenerowców od Stoczni Szczecińskiej Nowa Sp. z o.o. w Szczecinie (Offsetodawca LMC, Neromar Shipping Company Ltd.)

Dotychczasowe efekty:

- ⇒ umocnienie pozycji rynkowej Stoczni umożliwiające pozyskanie nowych kontraktów na budowę statków;
- ⇒ aktywizacja gospodarcza krajowych dostawców i podwykonawców Stoczni;
- ⇒ wzrost zatrudnienia – przy produkcji kontenerowców zatrudnienie znalazło 1.200 osób.